

BIJLAGE 2 ADVIES AAZ

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE ZEELAND

van de Stichting Advisering Landelijk Gebied Zeeland

secretariaat:
Hintham 156
Postbus 1153
5200 BE 'S-HERTOGENBOSCH
tel. (073) 612 55 20
info@agrarisheadviescommissie.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Tholen
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
t.a.v. N. Tiernego
Postbus 51
4690 AB THOLEN

Uw kenmerk
e-mail, N. Tiernego

Ons nummer
BAz 1247

Datum
10 maart 2017

Behandeld door
H. Gerlings/TS

Onderwerp

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 19 december 2016, inzake het verzoek van de heer A. van Duijnhoven, Heikampstraat 15 te Oss, delen wij u het volgende mede.

Op basis van overleg met de heer A. van Duijnhoven en diens adviseur de heer E. van Kessel van Farmconsult, de door u toegezonden stukken en nader onderzoek komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende bevindingen.

Bedrijf

De heer A. van Duijnhoven exploiteert vanuit de thuislocatie aan het adres Heikampstraat 15 te Oss een zeugenhouderijbedrijf met circa 1100 zeugen. In Odiliapeel beschikt hij over een bedrijf met circa 5000 vleesvarkens. In 2008 heeft hij aan het adres Noormansweg 5 te Poortvliet een vleesvarkensbedrijf aangekocht. Ter plaatse zijn vier stallen aanwezig die per twee gekoppeld zijn middels een centrale gang. De stallen zijn uitgevoerd met een spoelgotensysteem in de drijfmestputten ter beperking van de ammoniakemissie. In de afgelopen jaren is met name de technische inrichting, zoals de brijvoerinstallatie van het bedrijf, op een aantal punten up-to-date gehouden.

Het bedrijf is sinds 2010 ingericht met een biobedfilter (biologische luchtwasser) voor zuivering van stallucht, waarbij de stallucht wordt afgezogen en door een bed met biomassa wordt geblazen en zo gezuiverd. Dit systeem is destijds vergund op basis van een proefstalstatus.

In de vier stallen zijn in totaal 40 afdelingen ingericht. De afdelingen zijn uitgevoerd met centrale voerpaden met aan beide zijden zes hokken. Deze hokken zijn uitgevoerd met deels roostervloer en deels een dichte (bolle) vloer. Tussen de hokken zijn dwars op de voerpaden (dwars-)trokken geplaatst die worden gevuld middels de dosators van de brijvoerinstallatie.

Aan de Noormansweg 5 wordt een gedeelte van de op de thuislocatie (Heikampstraat 15 Oss) geboren biggen afgemest. Gelet op deze vaste relatie worden veterinaire aspecten over en weer op elkaar afgestemd.

Verzoek

Het bedrijf aan de Noormansweg 5 is in 1997 opgericht waarbij destijds voor het bedrijf 5400 vleesvarkens zijn vergund (135 vleesvarkens per afdeling). Aangezien de bedrijfsbebouwing ongewijzigd is gebleven en de wetgeving ten aanzien van dierenwelzijn in de loop der jaren is gewijzigd, wordt momenteel een kleiner aantal vleesvarkens gehouden.

Toegelicht werd dat de huidige varkenshokken een oppervlakte hebben van 7.6 m². Bij een wettelijke norm van 0.8 m² per vleesvarken kunnen per hok 9 vleesvarkens worden gehouden. Bij 12 hokken resulteert dat in 108 vleesvarkens per afdeling, en bij 40 afdelingen in 4320 vleesvarkens per bedrijf.

Blijkens de registratiegegevens inzake dieren aantallen werden over de jaren 2015 en 2016 gemiddeld 4600 tot 4700 vleesvarkens gehouden, welk aantal varieert afhankelijk van de aanvoer van biggen en de afvoer van vleesvarkens. De heer A. van Duijnhoven lichtte toe dat deze hogere bezetting wordt gerealiseerd door bij de vleesvarkens het doorschuifstelsel toe te passen. Dit houdt in dat de biggen in een hogere bezetting worden opgelegd. Aangezien in de gewichtsklasse van 30 tot 50 kg 0.50 m² per vleesvarken als minimaal beschikbaar vloeroppervlak is voorgeschreven kunnen de vleesvarkens voor het bereiken van het gewicht van 50 kg worden herverdeeld over een groter staloppervlak.

Het verzoek betreft het verlengen van alle vier de stallen met 2 afdelingen zodat 8 afdelingen kunnen worden bijgebouwd. Voor deze acht afdelingen wordt uitgegaan van de huisvesting van 144 vleesvarkens per afdeling, en derhalve de uitbreiding van het bedrijf met in totaal 1152 vleesvarkensplaatsen. Qua hokoppervlakte wordt uitgegaan van de wettelijke norm van 0.8 m² per vleesvarken, hetgeen bij 12 vleesvarkens per hok resulteert in hokken met 9.85 m² leefoppervlak.

De heer E. van Kessel lichtte toe dat de hokken in de bestaande stal theoretisch een oppervlakte hebben voor 9.5 vleesvarkens. Hij gaf aan dat, aangezien de stal is ingericht met betonnen hokafscheidingsen en dwarstroggen, het niet mogelijk is om zonder onevenredig veel breekwerk tot een andere hokindeling te komen.

In relatie tot ingrijpende interne aanpassingen zoals het betrekken van de voerpad bij de hokken en het overschakelen naar grotere stabiele groepen, waarbij enerzijds meer stalruimte beschikbaar komt en anderzijds een iets hogere dierbezetting is toegestaan, lichtte hij toe dat aan een dergelijke optie meerdere nadelen kleven. Een dergelijke aanpassing vergt een ingrijpende verbouwing van de stal. Daarbij is een praktisch probleem dat de stal is uitgevoerd met voerpadventilatie waarbij de verse (koudere) buitenlucht via inlaatventielen in het plafond naar de voerpad wordt gestuurd.

Verder beargumenteerde hij dat grote groepen een negatief effect op technische kengetallen zoals groei en voerconversie kunnen hebben, dat de agressie tussen de dieren bij een dergelijk systeem een aandachtspunt is, en dat de controle van de dieren moeilijker is uit te voeren.

De heer A. van Duijnhoven lichtte toe dat de wens om het aantal vleesvarkens uit te breiden mede voortkomt vanuit de afstemming tussen de vermeerderingslocatie te Oss en de beide vleesvarkensbedrijven. De toegenomen productieresultaten in de zeugenhouderij maken dat de stalcapaciteit steeds meer een knelpunt vormt om alle biggen in eigen beheer af te kunnen mesten.

Advies

Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Agrarische Adviescommissie Zeeland tot de volgende conclusie. Op de locatie Noormansweg 5 te Poortvliet wordt een vleesvarkensbedrijf geëxploiteerd dat de omvang heeft van een volwaardig agrarisch bedrijf.

Het ingediende verzoek betreft de vergroting van de maximaal toelaatbare bedrijfsvloeroppervlakte voor de intensieve veehouderij. Door uw gemeente worden de relatie met de wettelijke eisen voor dierenwelzijn en de noodzaak voor de continuïteit van de bedrijfsvoering ter advisering voorgelegd.

Wetgeving

Ten tijde van het vergunnen van de stallen aan de Noormansweg 5 gold voor vleesvarkens in de gewichtsklasse van 85 tot 110 kg een vrije vloerruimte per varken van 0.65 m². Voor varkens van meer dan 110 kg gold een norm van 1 m² per vleesvarkens.

In het huidige Besluit Houders van Dieren (waarin in 2015 het voormalige Varkensbesluit is opgegaan) is voor varkens van 85 tot 110 kg een minimaal beschikbare oppervlakte van 0.8 m² opgenomen. Voor varkens van meer dan 110 kg geldt ook heden de norm van 1 m² aan beschikbare oppervlakte. In verband met het einde van de overgangstermijn voor bestaande stallen gelden deze normen sinds 1 januari 2013 voor alle bedrijven.

Overwegingen

De Adviescommissie constateert dat, als gevolg van de aanscherping van de huisvestingsnormen voor vleesvarkens, de huidige bedrijfsbebouwing zoals deze eind jaren negentig is opgericht onvoldoende ruimte biedt voor de huisvesting van het destijds vergunde aantal vleesvarkens.

In de gevraagde opzet van de uitbreiding wordt uitgegaan van de onverkorte toepassing van de normen uit het Besluit Houders van Dieren, waarbij de dieren gedurende de mestperiode niet worden verplaatst en waarbij de bestaande stalrichting intact wordt gelaten.

De Adviescommissie merkt op dat er diverse mogelijkheden zijn om de behoefte aan uitbreiding van staloppervlak te verminderen. Zoals ook uit de huidige bedrijfsvoering blijkt is het een optie om een gedeelte van de dieren gedurende de mestperiode te verplaatsen. Daarnaast is de optie van de toepassing van grotere stabiele groepen met de initiatiefnemer besproken. Voordeel van grotere groepen is dat door het in gebruik nemen van de gangpaden voor de huisvesting van varkens meer leefoppervlak ter beschikking komt, en dat bij groepen van meer dan 40 vleesvarkens een 10% hogere bezetting kan worden gehanteerd.

De Adviescommissie overweegt dat de huidige gangbare praktijk in de vleesvarkenshouderij is dat het doorschuiven/herverdelen van vleesvarkens in de loop van de mestperiode maar beperkt wordt toegepast vanwege de nadelen die hieraan kleven zoals de grotere arbeidsbehoefte. Grotere stabiele groepen is een systematiek die in de praktijk wordt toegepast en enige opgang maakt. Het merendeel van de vleesvarkens wordt tot heden in van oudsher veelvuldig toegepaste kleinere groepen (10/12 dieren) gehouden.

De Adviescommissie is van mening dat de praktische uitvoering van de bedrijfsvoering, zoals de optie van doorschuiven van vleesvarkens en het aanpassen van bestaande stallen, primair een ondernemerskeuze betreft. Binnen redelijke grenzen dient de door de ondernemer gekozen bedrijfsopzet te worden gerespecteerd. Vanuit dat perspectief moet de voorgestelde uitbreiding van de huisvestingscapaciteit met acht afdelingen voor elk 144 vleesvarkens op basis van 0.8 m² per vleesvarken worden beoordeeld.

Conclusie

De bedrijfsvoering en het ingediende verzoek in overweging nemende constateert de Agrarische Adviescommissie Zeeland dat de bedrijfsbebouwing aan de Noormansweg 5, als gevolg van de gewijzigde regelgeving ten aanzien van dierenwelzijn, onvoldoende ruimte biedt om het eertijds vergunde aantal van 5400 vleesvarkens te huisvesten. De Adviescommissie is van mening dat het plan voor de uitbreiding van de bedrijfsvloeroppervlakte voor intensieve veehouderij, namelijk de uitbreiding op basis van 1152 vleesvarkensplaatsen en uitgaande van 0.8 m² per vleesvarken, op reële grondslagen is gebaseerd. De Agrarische Adviescommissie Zeeland is van oordeel dat deze vergroting van het bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij noodzakelijk is om het vergunde aantal dieren te huisvesten conform de wettelijke eisen voor dierenwelzijn.

Aangaande het aspect van de continuïteit van het bedrijf merkt de Adviescommissie op dat het verzoek feitelijk uitgaat van het voortzetten van de bedrijfsvoering met het oorspronkelijk vergunde aantal dieren. De argumenten die daarbij aan de orde zijn betreffen in essentie het behoud van de schaalvoordelen die gerealiseerd kunnen worden bij het houden van het vergunde aantal dieren op één locatie. Op grond van de voortzetting van de bedrijfsvoering aan de Noormansweg 5 op basis van de vergunde dieraantallen is de Agrarische Adviescommissie Zeeland van oordeel dat de gevraagde uitbreiding van de bedrijfsvloeroppervlakte noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf.

Graag ontvangen wij een kopie van het schrijven van de gemeente, waarin de genomen beslissing aan de aanvrager wordt medegedeeld.

Hoogachtend,

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE
ZEELAND

H.P. Gerlings
secretaris